

אני מחזיר לרוסים את המדלייה

בערימת הוראר שציפתה לי עם שובי ארץ, מצאתי מכתב שנשלח אלי ממוסקבה. הייתי בטוח שאמצא בתוך המעטפה איגרת על מצוקתם הרוחנית והפיסית של יהודי דים המבקשים לעלות ארצה, אך מתוך ה'מעטפה נשרה ברכה, שבה היה כתוב בחמש שפות: "שנה טובה. מיטב האחילים לה' שך הצלחת מאבךך למען השלום." על ה' חתום: הוועד הסובייטי למען השלום. צילום צבעוני של עץ אורן מכוסה שלג פאר את שולי הברכה, שהודפסה על נייר בריסטיל משובח.

ברגע הראשון, עלי להודות, נתמלאתי גאווה, הנה, לא לשוא פעלך, אמרתי לעצמי. יש גמול ל' עבודתך. דבר לא נעלם מ' עיניו של היושב על כס ה' שלום. באחד מטרקליני הפאר של הקרמלין משהו מחזיק ב' ידו את התיק שלך, מעיין ב' תרגום רשימותיך ומאמרך, מסמן בפלוס קטן כל נאום ש' נאמת למען השלום, כל הפג' נה שהשתתפת בה, כל מחאה שהשמעת נגד התנחלות, נגד פיצוץ תבים, נגד ענישה סביבתית, נגד קביעת עבודות, מניע את ראשו בשביעות רצון ורושם בשולי התיק: "הוא בסדר. לשלוח ברכה בשם הוועד לשלום."

למסקויה, מתקבל במל-התעופה עליי חרי מוזכרות הוועד למען השלום, מנצ' חף יד לעבר המוני העמלים שבאו להקביל פני, לוחם השלום מישראל, יושב בתא המכובדים ב"בולשוי תיאטר", אוכל קביאר

בקבלת-פנים הנערכת לכבודי בקרמלין, ו' מתחבק, כמו כל שוחר-שלום, עם קוסיגין. הזיות משעשעות אלה לא ארכו זמן רב. חצי תריסר הצהרות סובייטיות בענין מצ' במ של יהודי ברית-המועצות הביאו אותי לידי החלטה להחזיר לרוסים את המדלייה שהעניקו לי. אם הציונות זהה עם תנועת הנאציזם, כדברי מנהיגיה ופרשניה הגדו' לים של ברית-המועצות, אם יהודי המבקש לעלות לישראל נחשב שם אוטומטית לנאצי ולאויב העם הרוסי, ואם איש מבין חברי הוועד הסובייטי למען השלום אינו מביע את הסתייגותו מקביעה גזענית זו — רואה אני את עצמי כאוייבה של ברית-המועצות, ומכאן ש' אינני יכול להחזיק ברשותי את איגרת הברכה, את המדלייה ש' הם העניקו לי.

אני אמשך לתרום את חלקי הוועד למען פיתרון צודק של בעיית הפליטים הערבים ולמען "שלום תמורת שתיים", ואם מסרות אלה חשובות גם ב' עיני הרוסים, אני מבקש מהם מאד להפסיק לשלוח לי איגרות ברכה, ולמחוק את שמי מרשימת ידידיהם, אם אין הם רוצים להסיר כנייני גנאי ל' תארים "עוכר ישראל" ואויב המדינה" ש' כבר הוענקו לי כאן תמורת פעילותי ה' פוליטית.

אם עניין השלום חשוב לכם, כמו שהוא חשוב לי, רבותי הרוסים, הפסיקו מייד לשלוח לי מכתבי אהבה, וכשאנחנו נפגשים ברחוב עשו לי טובה ואל תגידו לי אפילו שלום.

שוב נותקה השרשרת

מדי פעם בפעם מגיעים אלי בודאר "מכ' תבי שרשרת", המבטיחים לי עודש ואושר אם אך אוסיף עליהם את חתימתי, אעתיק אותם 200 עותקים, ואשלח אותם 200 מכרים שיעשו כמוני.

הצעד קוסמת זו, המותחת בסיסמה "בטח באל בכל ליבך. הכל יכירו באל והאל יאיר דרכך", מלחה דוגמאות על האסונות הכספיים והגופניים שקרו לאנשים אשר העזו לנתק את השרשרת.

אחד בשם דין אליוט, למשל, זכה ב' 650,000 דולר, והפסידם כיוון שניתק את ה' שרשרת. גנראל וילש מהפיליפינים הרוויח 700,000 לירות שטרלינג ומת כעבור שבע, משום שלא התייחס בציניות להוראות ה' מיכתב. קציני-צנחנים אחר שבר את גבו ב' עיון ניתוק השרשרת.

מאז קום המדינה הגיעו אלי, נדמה לי, כמאתיים מכתבים כאלה, וכולם סיימו את

הקריירה שלהם בפת האשפה. עד עכשיו עוד לא שברתי את הגב, עוד לא זכיתי והפסדתי סכום מעל 35 לירות (בפקר), ועוד לא מתתי אפילו פעם אחת, כך ש' אין שום סיבה שאתפס פתאום לשיגעון ה' אינפנטילי הזה, ואשב להעתיק את דברי האיחולת האלה ב-20 העתקים. אני מודיע לכם, איפוא: מגי פאר, דני גרנות, אסתר פליקובסקי, אריה רוזנפלד, פרחיה שמרי, יוסי רבסבסקי, אפרים ברמן, רמי ריבל, אלכס וייס, מירה קמינר, יוסף מרגיג, לוי יום-טוב, ח. מנוחה, ח. נדל, י. מאיר, מ. קראוס, א. בונפיל, יעקב טורדן, הרצל ברדה, יורם טל, י. ברקוביץ, ואיה (רשימת המטומטמים שחתמו על המכתב האחרון): אני מודיע לכם קבל עם ועדה שאני מנתק את השרשרת, והורס את ה' הסיכויים שלכם להיות עשירים בן לילה. נה! תעשו לי משהו.

משתנה הו' יכין כל פנינה ארכיטקטונית אחרת, שמאחריה רגילים היו עד כה להשי' תיץ? אני מ' כוון, איך הם ירגישו בהבדל, כאשר המיבנה הזה יהיה בחניית-פעולה? ה' אם חשב ראש: עיר להושיב ליד הנהג אדם אשר יתקע מ' פעם בפעם בתצורה, ו' יכרז: "קאקה! קאקה!" בהתאם למסורת ה' נהוגה לגבי ה' זת ימי-חג ומועד?

(2) האם תעזר הניידת בתחנות ובשעות קבועות מראש, או שהנוקקים לנקביהם יאלצו לעמוד יכביש ולבקש טרמפ מ' הניידת החולפת?

(3) האם תעמיד העירייה שרות חיוני זה גם לרשות המפגנים נגד העירייה ו' הממשלה, או שאלה יצטרכו לעשות את צרכיהם כרגיל, מאחורי העירייה ומאחורי משרדה של ראש-הממשלה?

(4) במיקרה של היווצרות תורים ארו' כים בתחנות נידת-הנוחיות, האם תינתן עדיפות לאנשים הזקוקים ל"קטן", על אג' שים הזקוקים ל"גדול"? זה חשוב מאד. האם החיילים, למשל, המודמנים העירה ל' חופשה קצרה, יוכלו לעלות ללא תור?

ראש הממשלה צדק (תזכיר)

המצרים הבינו מי לובש את המכנסיים במשפחת המעצמות, והחליטו להתמסר למורת השלום, שישלום להם עלידי ישר' אל בשטחים ויהסוך את חשבונה החסום בתעלה לחשבון עובר-ושב. תמורת השלום זה, שאותו לא היתה מצריים מצליחה ל' חוט מישראל ככות, מוכן סאדאת לחדש את קשריו עם אמריקה, להכיר בקיומה של ישראל, להציע הסדר של שלום ולצמצם את התמסרותיו לרוסים.

מסקנתו של עמוס עוז היתה שעלינו ל' חזק את אמונתה של מצריים בברית-ה' מועצות, כדי שהיא לא תתייאש לגמרי מ' כושר-השפעה ותכנע לאמריקאים. אילו איפשרנו לרוסים נצחונות מדיניים אחדים (אילו, למשל, רמזנו למוסקבה שהיא תציע את תוכנית הנסיגה של דיין, ואנחנו היינו "נכנעים" ומקבלים אותה), לא היו המצרים נכנעים היום ל' לחציה של ארצות-הברית, ואז לא היתה ישראל חייבת לשלם את מלוא התמורה עבור כניעתה של מצריים.

אבל שביל זה צריך שכל, וכל זמן שעמוס עוז מלמד ספרות ב' קיבוץ חולדה, במקום לעסוק ב' פוליטיקה ולהיות ראש-ממשלה, אין לנו סיכויים רבים ליוזם צע' דים מדיניים שיביאו בחשבון מ' ראש שלושה מהלכים של היריב. אנחנו קרובים לשומת. אולי כדאי להקריב את המלכה, ולקחת מהמשחק הזה יסתים לכל הפחות בפאט.

העיתונות מרבה לדבר בימים אלה על העימות הקרב והולך בין ישראל וארצות-הברית. נאומי של ניקסון הטיל מבוכה רבה בקרב חוגי האופטימיסטים אשר האמינו ב' תמיכתה הבלתי-מסוייגת של ארצות-הברית במאבקנו למען שלום ללא תמורה ניכרת. שינוי פתאומי זה במדיניותו של הבית ה' לבן לא הפתיע אותי, ולא צריך היה להפ' תיע את קוראי המדור הזה.

לפני חודשים מספר (העולם הזה 1737) פירסמתי כאן את הערכתו של עמוס עוז, המועמד שלי לתפקיד ראש-הממשלה, ובין היתר טען עמוס שארצות-הברית, עלידי תמיכתה המדינית, הצבאית והכלכלית בישר' ראל, מעוניינת לקבוע בתודעתם של ה' מצרים את העובדה שושינגטון ולא מוסק' בה קובעת מה תעשה או לא תעשה ישראל.

ברגע שהמצרים יבינו שברית-ה' מועצות, עם כל עוצמתה הצבאית, אינה מסוגלת לסלק את ישראל מן השטחים הכבושים, ברגע ש' מצריים תודה בכל-יכולתה של אמריקה ותסכים לחזור לחיק הש' פעטה, יקבלו המצרים את כל ה' סוכריות שהיא מבקשת.

הערכה מפורחת זו, שניבאה את הסכנה הצפויה לנו דווקא מ' צידה של ארצות-הברית, נתאמתה השבוע עם נאומו של ניקסון. כו' "לתמישה ב"הארץ" מיום א' מכריזה ש' "מישטר סאדאת נכון לצמצם הברית עם הרוסים לטובת השפעה אמריקאית." מסת' בר, איפוא, שהתוכנית האמריקאית הצליחה.

אות, כמה אנחנו נהדרים

בשבוע שעבר, בגליון יום א' של "ה' ארץ", בעמוד הראשון, פורסם צילום ענקי של קציני-צה"ל, המחזיק בנורעותיו ילדה לבנונית שעברה בשנות את הגבול, ונעצ' רה עלידי כוחות הביטחון. הילדה נראתה נפחית מעט, ועל פניו של הקצין היה חיוך מלאכי של טוב-לב. בכתבה שמתחת לצילום הופיעה כותרת "הילדה הוחזרה ללבנון עם שלוש בובות ובגדים חדשים", ובגוף הידיעה המרעישה מצאנו כתוב שהילדה "לנה בקיבוץ מנרה, שם רחצו אותה והלבישוה לבוש חדש ו' נקי ממחסן בית-הילדים." עוד היה כתוב שפני הילדה אורו כשקבלה גלידה ארטיק. אני יודע איך ידעה כזו משפיעה עליכם. אני רציתי להקיא מטפחת-השכם העצמית הזו, הנרקיסים המוסרי שלנו, ומהרגשת העליונות שלנו לגבי הערבים. בסך-הכל עשו אנשי מנרה מעשה אנושי פשוט, שאין קו להתרברב בו. כשאחת מומין אדם רעב לארוחה, אינך רץ להודיע בראש חוצות שהצללת אותו מרעב ורק מנוול אמיתי יודיע בעיתונות שהוא הליבש

אותך בגדים נקיים כשהיה לך קר. אין לי טענות לאנשי מנרה, שעשו את מה שכל אחד מאיתנו היה עושה. טענותי הם לעיתון "הארץ", שהקדיש להתפעלות הזאת מעצמנו מקום כלי-כך נרחב. אציל-נפש אמיתי לא היה מוכיר לעולם מעשה טוב שעשה. רק אנשים המרגישים רגשי-אשמה לגבי היחס שלהם לערבים, ממחרים להכריז על כל מעשה פשוט ה' מתבקש מאלוהי, הכנסנו להם חמלה, בנינו להם בת-ספר, פתחנו להם מרפאות, העלינו את רמת-חיהם, הלכנו אותם בגדים נקיים, לימדנו אותם להתרחץ, ונתנו להם ארטיק. ידיעה כזאת בעמוד א' כמות הכחונה: תראו כמה אנחנו טובים ואנושיים! תראו כמה הם עניים, מולכלים ומפגרים, וכמה אנחנו גאורים, הרומיים ונהדרים! אפשר להקיא מההתפעלות העצמית ה' זאת, וכל מי שקרא את הידיעה הזו וחש גל של גאווה מצדף את ליבו השמן, חייב להציץ רגע במראה. אני בטוח שגם הוא יחוש בחילה.